

Připravujeme pomoc živnostníkům i nízkopříjmovým lidem. Vládu chceme ústavním zákonem donutit dodržovat rozpočtová pravidla zodpovědnosti

5.2.2026 - | Starostové a nezávislí

Poslanci Starostů představili po jednání rozpočtového výboru sadu konkrétních legislativních kroků, které reagují na aktuální návrh státního rozpočtu a současně nastavené daňové zatížení práce. Do sněmovního systému nově vložili pozměňovací návrh, který počítá se zmrazením odvodů na úrovni roku 2025 pro řemeslné živnosti. Současně poslanci představili záměr, který by pomohl nízkopříjmovým zaměstnancům formou převedením slevy na poplatníka do daňového bonusu. Třetím zásadním bodem, na kterém aktuálně Starostové pracují, je příprava ústavního zákona o rozpočtové odpovědnosti. Ten má zamezit předkládání nezákonných rozpočtů, které jsou mimo rámec rozpočtové odpovědnosti.

Podle původního plánu předchozího kabinetu mělo v letošním roce dojít k plošnému navýšení vyměřovacího základu u živnostníků na 40 % průměrné mzdy. Současná koalice ale plánuje toto navýšení zrušit a zachovat odvody živnostníků na stávající úrovni.

„Jako Starostové jsme si vědomi podnikatelských rizik, kterým živnostníci čelí, ať už se jedná o výkyvy příjmů nebo absenci zaměstnavatelských benefitů. Je za nás proto správné, aby jejich odvody byly nižší. Dnešní rozdíly mezi OSVČ a zaměstnanci jsou ale tak výrazné, že nepoškozují jenom spravedlnost systému, ale dokonce samotné živnostníky. Námi předkládaný pozměňovací návrh citelně uleví nízkopříjmovým živnostníkům, konkrétně řemeslným a zemědělským živnostem, které už nyní mohou čerpat dle zákona nejvyšší výdajový paušál. Jsem ráda, že jsme tento pozměňovací návrh, který státu ušetří mezi dvěma až třemi miliardami korun, předložili,“ rekla místopředsedkyně rozpočtového výboru za Starosty **Věra Kovářová**.

Návrh vychází z dat, která ukazují nepoměr mezi odvody zaměstnanců a vysokopříjmových „kancelářských“ živnostníků. *„Zejména živnostníci v kancelářských profesích, které nevyžadují vysoké náklady, platí na daních a pojistném výrazně méně než drobní řemeslníci nebo OSVČ působící ve službách. U těchto osob navrhuje zachovat růst tak, jak ho navrhovala předchozí vláda,“* upřesnil člen rozpočtového výboru **Jan Papajanovský**.

Starostové také představili další návrh, pro který se budou snažit získat podporu napříč stranami. Jedná se o pomoc nízkopříjmovým zaměstnancům skrze novelu zákona o daních z příjmů. Návrh se inspirovat doporučeními expertů z PAQ Research, Centra pro veřejné finance či CERGE-EI.

„Naším cílem je převést slevu na poplatníka do daňového bonusu. Jednoduše řečeno to znamená, že díky tomu klesne zdanění dvaceti procent poplatníků s nejnižšími příjmy z 33,6 % na 32,3 %, čímž se přiblížíme západním zemím. Konkrétně to znamená, že 130 tisíc pracujících s nejnižšími příjmy získá ročně navíc zhruba pět tisíc korun. Je to efektivní pomoc cílící i na chudší regiony, jako je například můj domovský Ústecký kraj, přičemž dopady na státní rozpočet jsou zanedbatelné,“ dodal **Jan Papajanovský**.

Členové výboru rovněž ostře zkritizovali současný návrh státního rozpočtu na rok 2026 se schodkem

310 miliard korun. Podle stanoviska Národní rozpočtové rady i názoru Starostů je tento návrh v přímém rozporu s platným zákonem o pravidlech rozpočtové odpovědnosti.

„Alena Schillerová předložila protizákonný rozpočet. Lidé se nás ptají, jak je to možné, že ministerstvo financí nemusí dodržovat zákon, zatímco občan ano. Bohužel, rozpočtové limity sice máme v zákoně, ale navržený schodek je překračuje o 63 miliard korun. V rámci stávající legislativy bohužel neexistuje žádný sankce, která by vládu donutila předkládat rozpočty, které budou v souladu s pravidly rozpočtové odpovědnosti,“ upozornila členka výboru **Lucie Sedmihradská**.

Řešením, které Starostové navrhuji, by mělo být povýšení těchto pravidel na ústavní úroveň. *„Rozpočtová odpovědnost zní na první poslech složitě, ale týká se peněženky každého z nás. Cílem je omezit nadměrné zadlužování a vytvořit vymahatelný rámec. Zakotvení těchto pravidel přímo do Ústavy je klíčové pro stávající i budoucí generace,“* uvedl místopředseda hnutí **Karel Dvořák**, který je současně také místopředsedou ústavněprávního výboru.

Dvořák zároveň nastínil další postup: *„Měnit ústavu není jednoduché, proto kromě rozpočtového výboru otevřu toto téma i na Stálé komisi pro Ústavu. Chystáme odborný kulatý stůl a budeme hledat inspiraci například v Německu. Pravidla musí chránit odpovědné hospodaření, ale nesmí být příliš rigidní. Budeme jednat s koalicí i opozicí, včetně hnutí Motoristé. Pokud vláda ve svém prohlášení hovoří o rozpočtové odpovědnosti, nemůže mít s podporou tohoto návrhu problém.“*

<https://www.starostove.cz/prectete-si/pripravujeme-pomoc-zivnostnikum-i-nizkoprijimovym-lidem-vladu-chceme-ustavnim-zak>